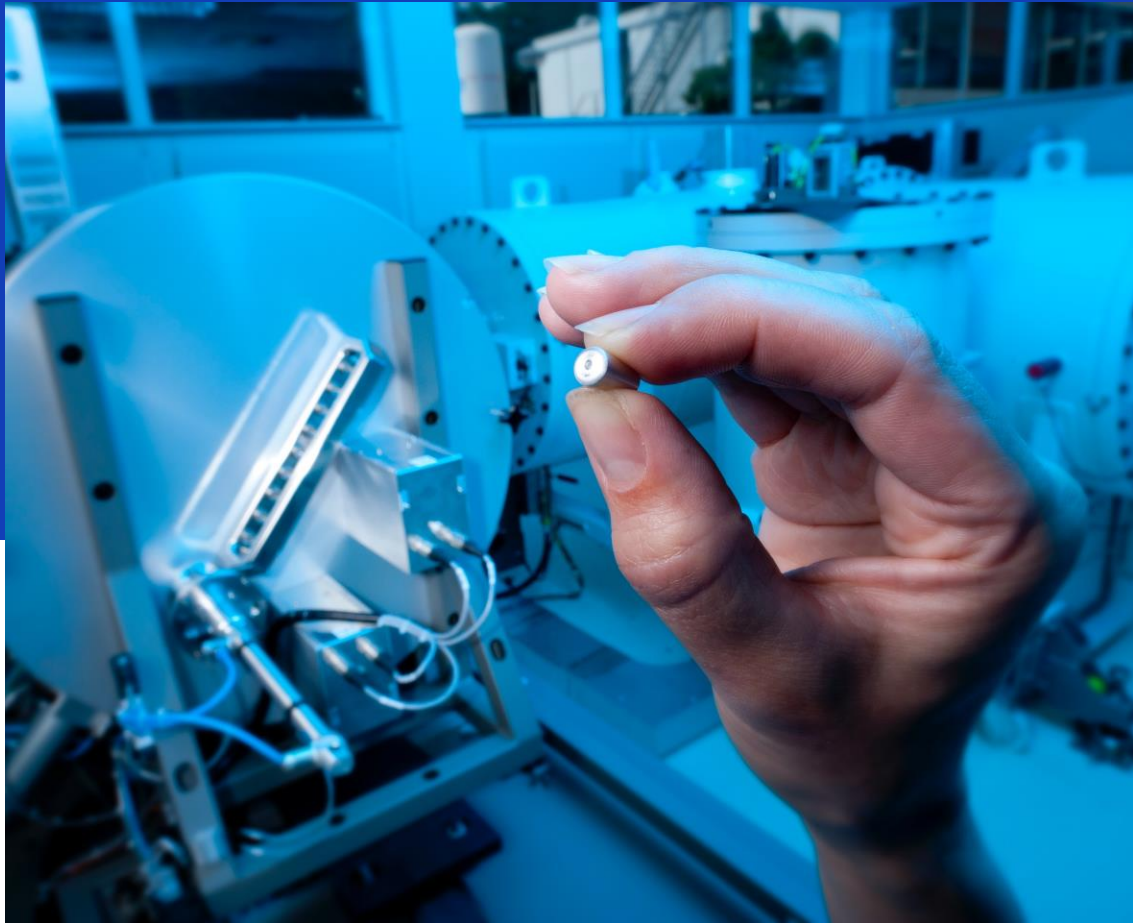

Gen AI en Duurzaamheid

A. Ganesh & M. Buis

[Start presentation](#)

Agenda

1. Introduction – Innovation for life
2. Uitstoot in de leveringsketen
3. De R-ladder
4. Introductie GenAI
5. Uitstoot van GenAI
6. Duurzaam gebruik van GenAI

Wij zijn TNO

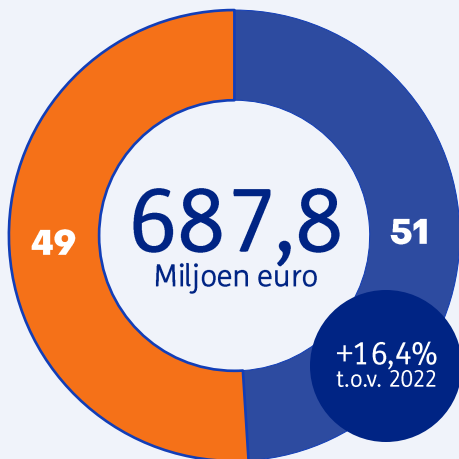
Het is onze missie om impactvolle innovaties te creëren voor duurzaam welzijn en welvaart van de samenleving.

TNO kengetallen 2023

Omzet organisatie TNO
(Incl. Rijksbijdrage)

■ Rijksbijdrage
■ Opdrachten bedrijfsleven en overheid

1,067

Publiek-private
samenwerkingen

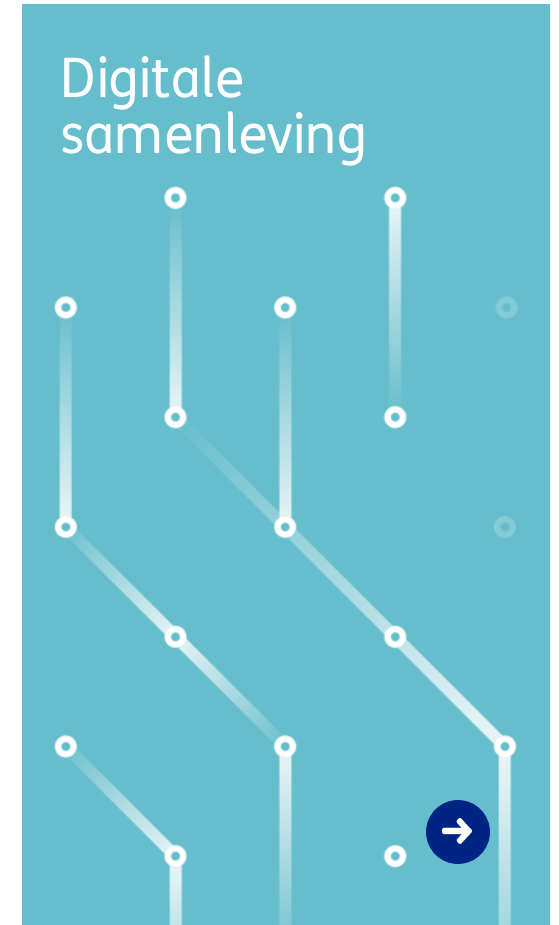
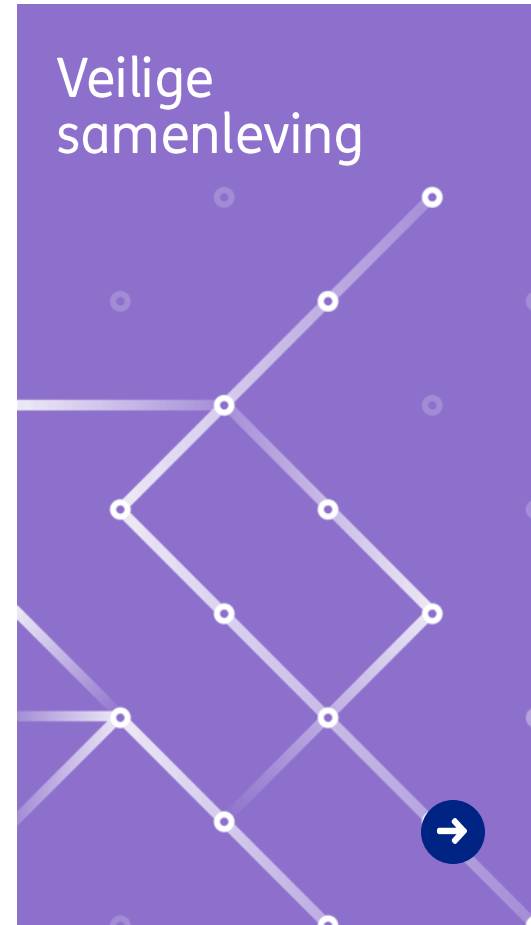
62

Lectoren
hoogleraren

Aantal medewerkers

4,316 Totale
bezetting
3,897 2022

Duurzame samenleving

Bij TNO gaan we voor een duurzame samenleving. Een samenleving die bestand is tegen het veranderende klimaat en bijdraagt aan een circulaire economie. Een samenleving met een duurzame leefomgeving, duurzame energie en een duurzame industrie.

Sustainable ICT

Current activities of TNO

- Next Gen sustainable data centers utilising residual heat and batteries
- End2end energy measurements
- Value cases, user behaviour, life cycle assessments, transparency

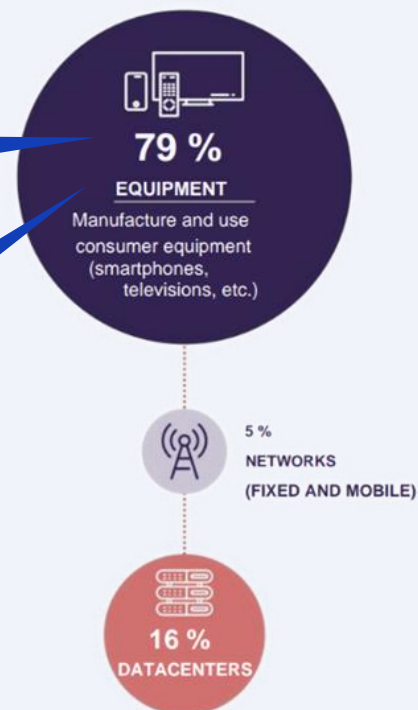
Also

- Nationale Coalitie Duurzame Digitalisering (NCDD)
- Greening of Streaming
- Use of AI to Greenify SW and AI

~50% van CO2e is productie

THE CARBON FOOTPRINT OF DIGITAL DEPENDS ESSENTIALLY EQUIPMENT AND THEIR MANUFACTURE

Breakdown of the digital carbon footprint in 2020 by digital components (%)

“Embodied CO2e” is
~80% in Frankrijk

(Frankrijk : 40g CO2e / kWh)
(Nederland : 420g CO2e / kWh)

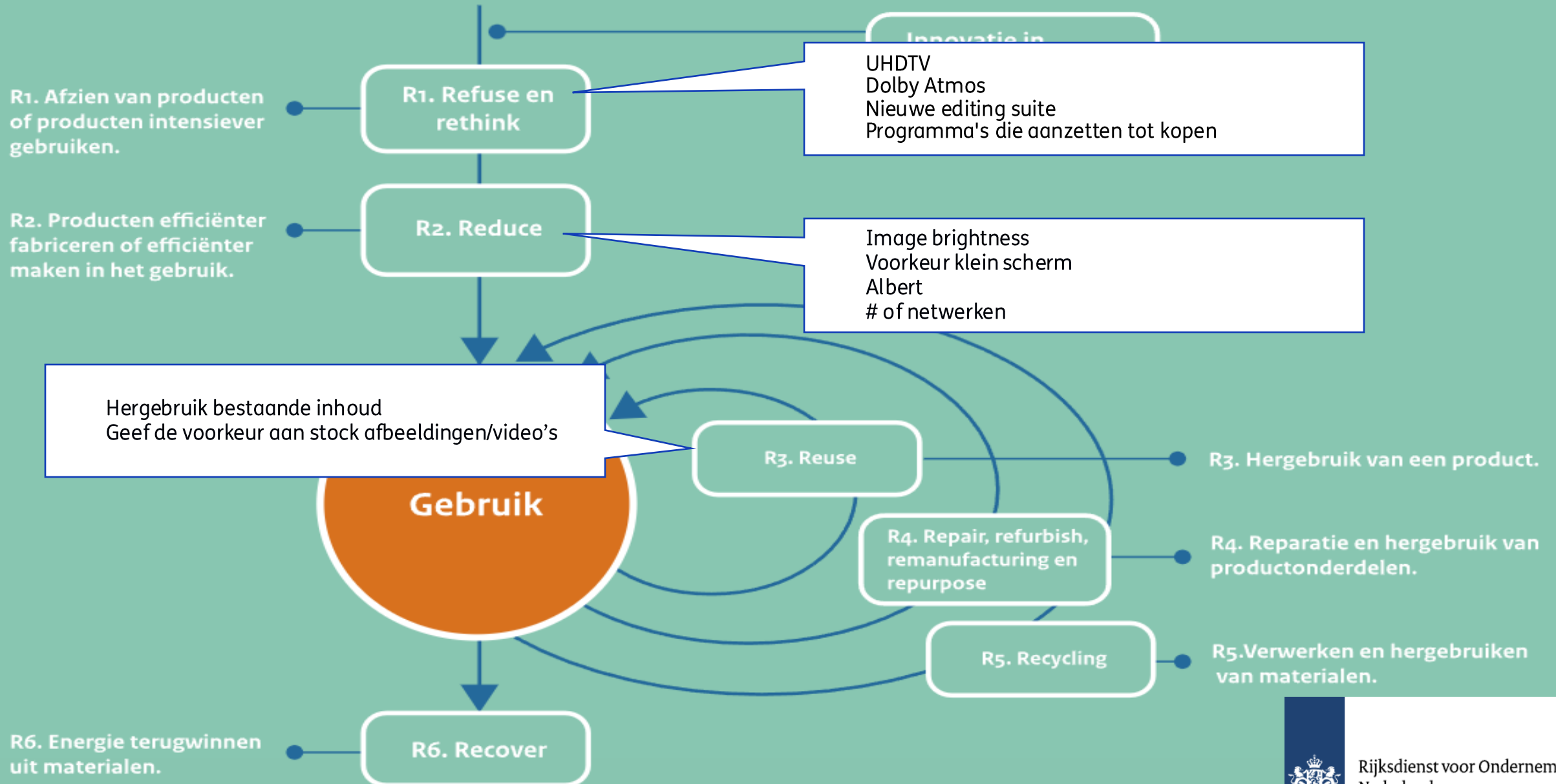
Koolwaterstof
energiebronnen
verhogen de totale
uitstoot

Breakdown of digital carbon footprint in 2020 by lifecycle phase (%)

Source: ADEME-Arcep study press kit

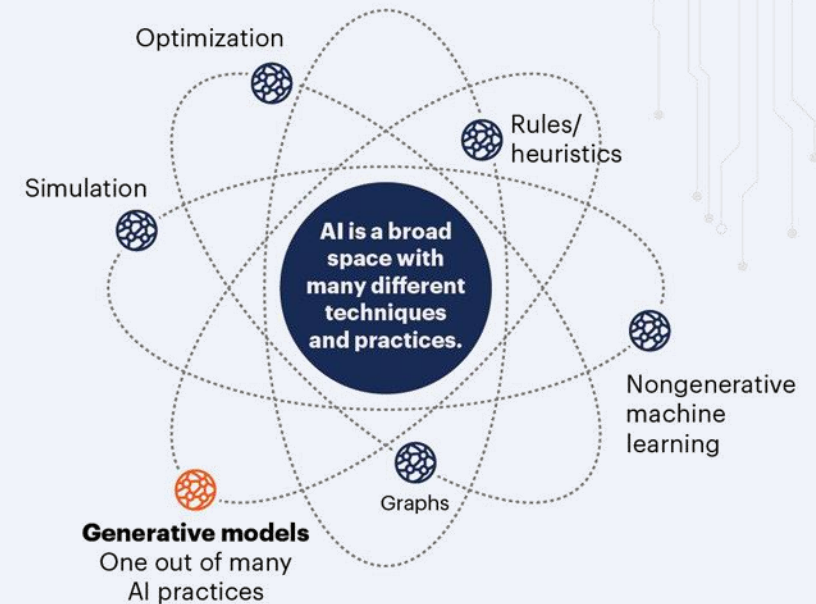
R-ladder met strategieën van circulariteit

GenAI in het kort

- GenAI is slechts een onderdeel van de AI disciplines die beschikbaar zijn.
- GenAI is Artificial Intelligence dat gebruikt wordt voor het genereren van tekst, afbeeldingen, video's en vele andere soorten data.
  - GenAI chatbots: ChatGPT, Microsoft Copilot en Gemini.
  - Text-to-image systemen: Stable Diffusion, Midjourney en DALL-E.
- GenAI heeft een vlucht genomen in verschillende sectoren waaronder in de media- en entertainmentindustrie.
  - Audioproductie
  - Videobewerking

AI Does Not Revolve Around GenAI

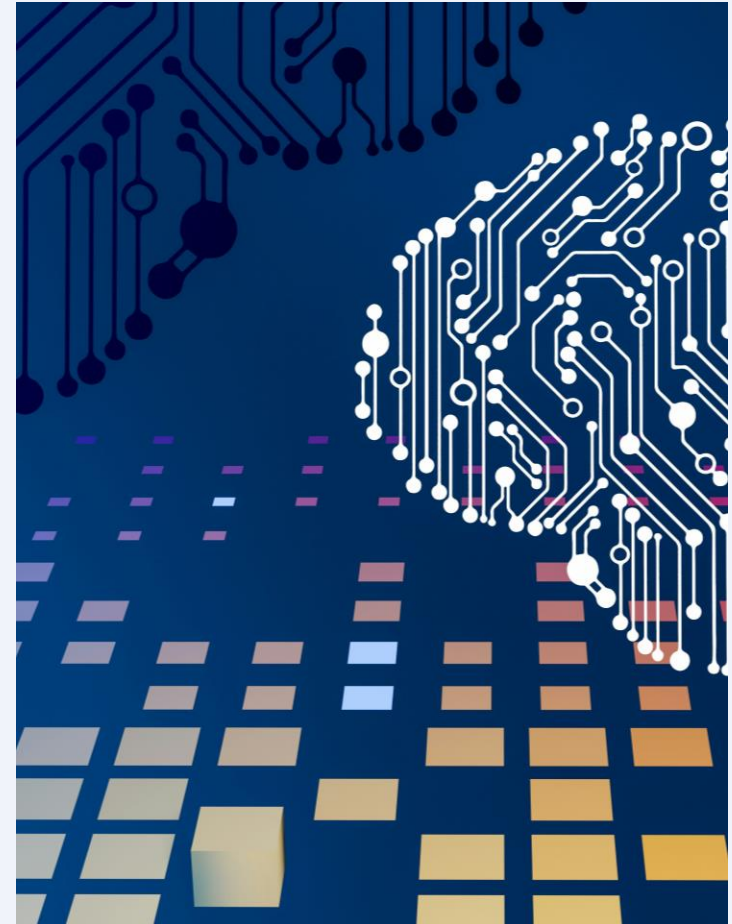

Source: Gartner
© 2024 Gartner, Inc. and/or its affiliates. All rights reserved. 2937191

Gartner.

Duurzame GenAI?

- Welke relevante ontwikkelingen vinden er plaats in de ICT-sector om AI duurzamer te maken?
  - Efficiëntere hardware
  - Procesverbeteringen
  - Duurzame software
  - Bewustwording van gebruikers

Categorisering van GenAI's uitstootbronnen

- De emissiebronnen van GenAI worden onderverdeeld in drie categorieën:
  - **Data centers:** het energieverbruik van de data centers
  - **Network:** het dataverkeer tussen data centers en de user terminals
  - **User terminals:** het energieverbruik van de terminals en de impact van de productie van de terminals

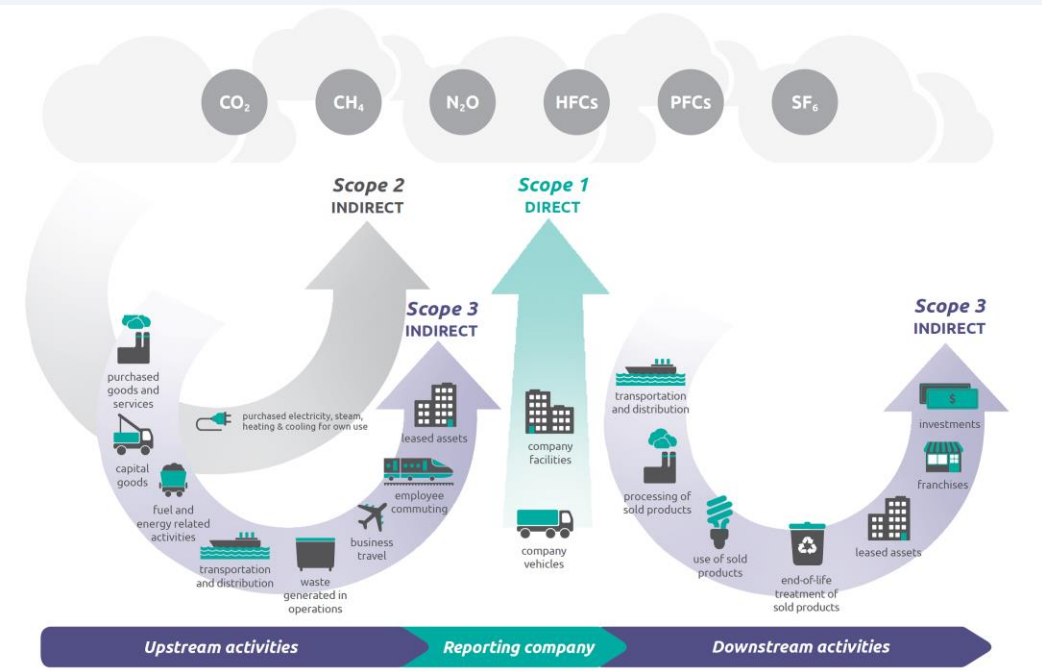
Aan de hand van het GHG-protocol kunnen we inzicht krijgen in de footprint van GenAI.

Berthelot, A., Caron, E., Jay, M., & Lefèvre, L. (2024). Estimating the environmental impact of Generative-AI services using an LCA-based methodology. *Procedia CIRP*, 122, 707-712.

Het GHG-protocol en GenAI

De Co2-footprint van GenAI kan in kaart worden gebracht aan de hand van het GHG-protocol waarbij scope 1, 2 en 3 emissies in kaart worden gebracht.

- **Scope 1 - Directe emissies:** Alle directe emissies binnen de invloed van de organisatie.
- **Scope 2 - Indirecte emissies:** Emissies uit gekochte energie, warmte, stoom of koeling.
- **Scope 3 - Indirecte emissies in de waardeketen:** Alle andere emissies voortkomend uit bijvoorbeeld zakelijke reizen en afvalbeheer.

Bashir, Noman, et al. "The climate and Sustainability Implications of Generative AI." (2024)

Wat is de impact van een LLM?

Scope 1

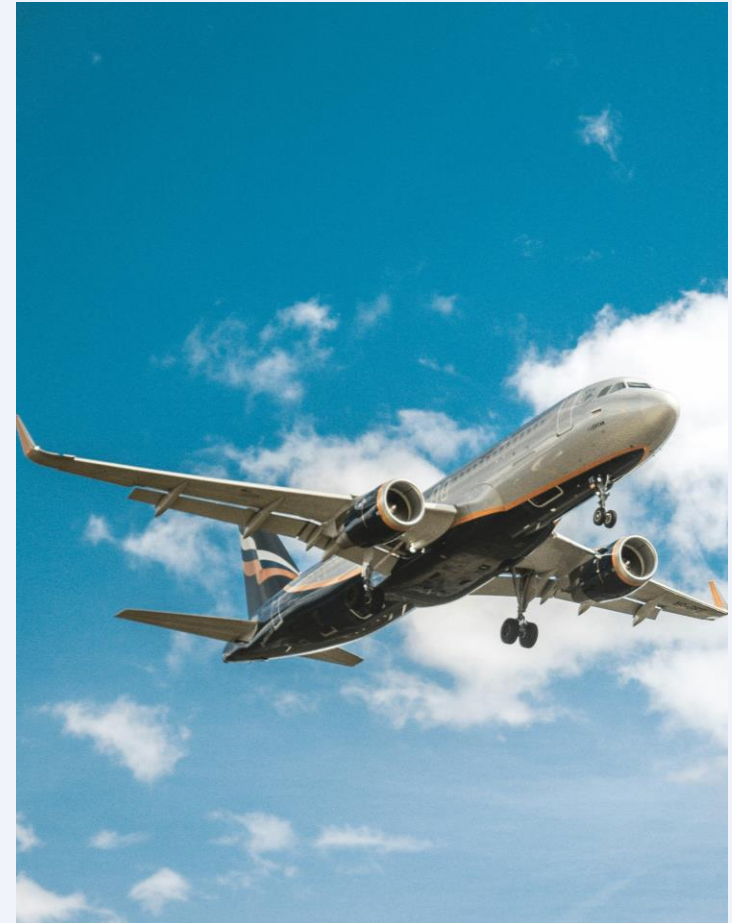
104 ton CO₂ per dag

Scope 2

207 Boeing 777 retourvluchten Schiphol – New York
alleen voor training

Scope 3

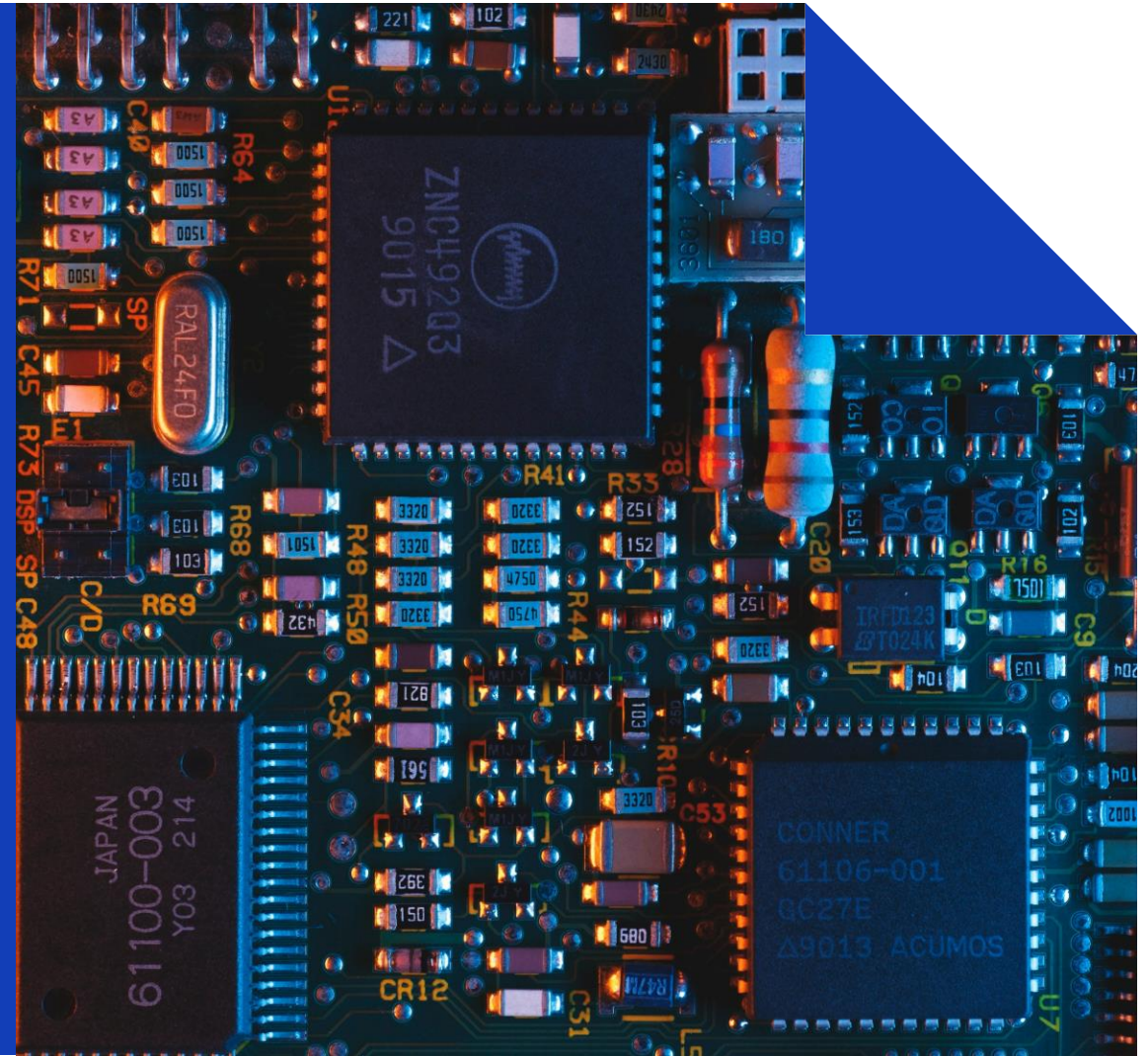
∟_(ツ)_∟

Gebruik GenAI

- Organisaties kunnen aan de hand van de R-ladder op een relatief duurzame manier GenAI gebruiken.
  - Doe kennis op over GenAI.
  - Kijk naar alternatieven voor GenAI.
  - Maak vervolgens weloverwogen de keuze om GenAI te gebruiken.

Als GenAI niet noodzakelijk is, dan is het beter om het niet te gebruiken.

Suggesties

TNO innovation
for life